

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvenem ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja snižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 60 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četrtistopne pošte vrste 3 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr., če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se urvele frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. — Opravištvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročila, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“.

London 24. maja. „Standard“ poroča: Kongres se gotovo snide. Podloge porazumljenja mej Anglijo in Rusijo so dosežene. Car je zdatno popustil. Čeravno je še mnogo težavnosti premagati, more se mirovna rešitev pričakovati, ako se zdanje mišljenje ruske vlade vzdrži. — „Morningpost“ poroča: Šuvalov je prinesel pripravljenost Rusije za sporazumljenje, in splošni plan za doseženje sprave. Rusija se pač brani, dogovor sanšefanski ovreči (anulirati), ali pripravlja razpravljanje o tem dogovoru na kongresu. — Spodnja zbornica je zavrgla 347 glasovi proti 226 glasom Hartingtonovo resolucijo o indijski vojski.

London 23. maja. Reuterjev bureau poroča: Šuvalov je imel s Salisburyjem razgovor. Zadnji je obljubil o ruskih predlogih tako dolgo molčati, dokler britanska vlada na nje ne odgovori. — Splošno se misli, da se bode mir ohranil, in da se kongres snide.

Angleška politika.

Ubogi Turek je bil ranjen do smrti, in vsi so uže mislili, da se v kratkem preseli na boljši svet, v Azijo. A nij še prišlo do tega, zato, ker ga usmiljeni Anglež skrbno leči in neguje. „Difficile est satyram non scribere.“ Ali pustimo to, ter posmotrimo nekoliko tok sedanje angleške politike, ki je v bitstvu baš taka, kakor nam jo kaže povestnica v zadnjih stoletjih, in drugačna le v osebah in okolščinah.

Skrbnost za višje duševne interese, in preziranje materialnih stvari nikdar ne zgine

z jezika angleškemu toriju, ali konservativcu. V dejanji pa ne pozna ničesar razen grobe sebičnosti, naj se uže pojavi v tem ali onem delokrogu. To izpolnjuje v zasobnem, to v političnem življenji. V dokaz temu omenimo le nekoliko občeznanih predstavitev angleškega konservatizma, ki so sicer sami na sebi jako suhoparni, kakor vsi kramarji, a zanimivi v političnem delovanji.

Prvi je poslanec Elliot. Njemu je vse jedno in isto, če posekajo Turki 20 ali 40 tisoč Bolgarov, samo da napreduje angleška trgovina, in da ostane 250 milijonov indijskega prebivalstva v razpolaganji Angležem za odiranje. Tip tori-ministra predstavlja lorda: Derby in Beaconsfield. Prvi je z ozirom na angleške interese najstrožeje ukoril angleškega konzula, ker je rešil leta 1867 nesrečne kandijske ženske in otroke strašne smrti; drugi je podkupil in stopil v zvezo s krčmarji, samo da bi ohranil narod pod teškim gospodstvom nekaterih. Tip tori-gubernatorja je lord Litton, kateri je izročil indijsko častništvo policijskim komisarjem v roke, baje samo zavolj obrambe rodni indijskih knezov. Kakor so se rimski avgurji srečaje morali smijati jeden družemu zaradi svojih sleparij, in vendar hoteli veljati za označevalce svete resnice, tako si prizadevajo tudi angleški tori-ji prikriti svoje prave nagibe s plaščem najbolj čistih in vzvišenih načel.

„Boritelj za svobodo in človečnost“ je Disraeli, kadar zahteva, da bi se dala krčmarjem, v nagrado za njih podpiranja pri volitvah, pravica, v pol ure ošemiti ljudstvo z ostrupnimi pijačami. Mislim, da je poslednji izraz prav na svojem mestu, če se pomisli, da so se pretečeno leto pri 89 preiskovanjih poka-

zale 61 krat razne, večinoma škodljive primesi pri pivu. „Za ohranjenje česti naše suverenne gospe, kakor tudi zaradi blagosti vseh njenih indijskih podložnikov,“ je žrtvoval lord Litton svobodo indijskega novinstva. Zakon o lovu je tak, da se jih vsako leto okolo 10.000 zoper njega pregreši, in da pokonča dostikrat „fermeru“ vso žetev, a izpremeniti se ne more, ker bi potem mnogo velikašev raje za granico živelo, in prosti narod bi s tem izgubil svoje blage odgojevalce.

Ruskej, ki je prevzela osvobojenje celih milijonov stiskanih kristijanov se dela opozicija: „v imenu ozkih angleških interesov“, pravi Derby, kadar je bolj odkritosrčen; — „v imenu občeevropskih interesov: ker angleški interesi so evropski interesi“, popravlja novinarstvo tako odkritosrčnost; — „v imenu višjih interesov celega človeštva, katera predstavlja samo Angleška“, skuša na tisoč načinov prepričati ljudstvo torijski agitator, ki je najet za nekoliko šilingov; — „v imenu interesov jedne vrste“ — pa pravijo tisti, ki niso navzeti kramarskega duha. In ti poslednji imajo gotovo prav, in zato priglašajo vsak dan na očitnih shodih zagovarjalce vojske, da bi pokazali tiste narodne angleške interese, katerim grozi nevarnost po sanšefanskem dogovoru. Ali brez uspeha, ker vojni zagovarjalci so ali samo orodje v rokah drugih, in še sami ne vedo, zakaj zahtevajo vojsko, ali so pa samostojni in posvečeni v vse skrivne in dejanske agitacijske nagibe, ter vedo, da so ti nagibi taki, da ne smejo priti na dan. Ne sme se reči ljudstvu, da je vojska neobhodno potrebna zategadelj, da se odstrani, ali vsaj odloži uvedenje onih radikalnih reform, katere zahteva ljudstvo zmerom odločneje. Uže seda-

Listek.

O turških Srbih.

Nek Poljak A. J. poroča v svojih „Spominih o Hercegovini“ zanimive črtice o turških Srbih. Kako živo opisuje on kraj, nrave in socialno življenje prebivalcev, se vidi v sledečem:

Veličastno jutro se je zažarelo nad planinami in polji Hercegovine 18. sept. 1871 leta. Pozdravil sem nastopajoči dan na potu v stolčni Mostar. Prejšnji dan, bil je tih večer, zapustil sem Stolac, znamenito mesto v narodnih izročilih. V jasnej noči sem potoval po prekrasnih planinah Dobrave, oživiljene z nekako tajno milino sence, in ko se je zdanilo, spustil sem se na krepkem gorskem konji v obširno dolino Neretve. Čudovita pokrajina se odpre pred mojimi očmi! To nij divje veličanstvo grozno nakopičenih skal v višino molečega Vrgoraca, niti surova in divja krasota

gor, deletih Trebinje od Dubrovnika, katere se dotikajo jedna druge daleč tam pri vabljivem sinjem morji; ne, — to je uže široka planjava polja. Trdo pred menoj, v globini slike, se raztezajo travniki, oživiljeni s potokom Bupo; na pravo stran v daljavi se naslanja obzor na planino Belega Stoka, a na levo se pri vsakej stopinji konja vedno bolj jasno prikazujejo bregovi Neretve, matere hercegovinskih vod. Cel prizor je neizrečeno očaralen in pozivlja prebivalce k tihemu trudu in mirnej sreči. Za popotna tovariša sta mi od Stolaca dva sinova dežele: katoličan Jovan in muzelman Rizvan-aga. Prvi je kmetovalec iz bližnjega kraja in mi služi s parom konj kot izvošček; drugi spada k deželnej straži kot „zaptija“, in me spremlja radi varnosti. Zvečer se mi pripeti mala nepričakovanost. Od Trebinja sem si najel konje samo do Stolaca, za daljni pot se nijsem brigal. Prišedši v Stolac se ustavim v „kasabi“, nižjem mestu, vstric z znamenitim „gradom“, v gostilni za

prenočišče ali „hanu“. Prijazni gospodar „krsejanin“, t. j. moj edinoverec, poprašavši me v naglici o Rimu, Dunaji in mnogih drugih za njega zanimivih rečeh, mi naenkrat naznani, ko je tako prišel z menoj v prijateljske razmere, brez vsakih ovinkov, da v tem času nij mogoče najti v mestu konj — vsi „kiradžirski“ so na potu ali pa delajo na daljnih pasiščih, družih se pa ne more najeti za noben denar, Kaj hočem početi? „Bujurulte“ ali potnega lista nemam, da bi dobil poštne konje posebej; čakati, da bi pošta šla — bi bilo škoda časa ker se mi mudi. Sila kola lomi. „Hadži (gospodar) ali vas nij sram, da nemate v vsem slavnem Stolacu konj za popotnike?“ se obrnem k svojemu edinovercu. „O, zastonj to govorite, — imamo konje, pa še kake!...“ odgovori hadži. — „Kako je pa to?“ — „Vse imajo begi in agi.“ — „Ali oni ne dajo?“ — „Kaj pak, z veliko zadovoljnostjo, oni so zelo postrežljivi!“ — „Tedaj se odpravim k bližnjemu begu,“ sem menil jaz. Sledil je temu

nja agitacija, umetno obračajoč vso narodovo pozornost na vnanjo politiko, zadržuje po „Times“-nih besedah, da bi se vzele v roko najpotrebnejše notranje preuredbe. Razen tega ima pa vojska veliko korist za zasebnike in kapitaliste, — kateri so jedro konservativne stranke. V vojnem času bi se renta gotovo nenavadno povzdignila, povišali odstotki pri kapitalih, katere bi si vlada pri njih izposodila, in njihovi sorodniki bi dobili najboljše službe na floti in posebno v armadi. Večino novih stroškov za vojsko bi naložili oni na prosto ljudstvo, saj imajo skoro sami parlament v najemu. Občinska zbornica ima 652 poslancev, in v njej pripada velika večina tem gentlemanom. V njej sede lordi-lejtenanti, deputati-lejtenanti, sodniki, katere imenuje kraljica izmed velikoposestnikov in kapitalistov; teh je 272. Pravih in bivših morskih oficirjev, kateri spadajo tudi k omenjeni vrsti, je 239. Izmed teh je 190 v večjem ali manjšem sorodstvu z udi lordske zbornice. Kako se more taka zbornica še narodna imenovati!

Tedaj je vse pripravljeno, da se vojska oficijalno dovoli, da se največji kredit votira. To je bilo uže zdavnaj pripravljeno, ker parlament se nij zdaj sklical, se samim oficijalnim proglašenjem bi se še malo doseglo. Treba se je utrditi, oborožiti, in dobiti zaveznikov, in to ne gre naglo. Treba je domače ljudstvo pregovoriti za vojsko, in to gre še počasneje. Zdaj bo pa treba še angleško morsko trgovino zavarovati zoper ruske krožne ladije.

To so pravi uzroki, zakaj hočejo imeti angleški vladni ljudje vojsko, in zakaj je tako dolgo ne prično. Vsi diplomatični pogovori, razgovori, prigovori itd., so pa le sredstva, s katerimi mečejo lordi svojemu in drugim narodom pesek v oči. S—n.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 24. maja.

Cela **nagodba** z Ogri, kakor jo nemški ustavoverci zdaj kujejo, ima s 1. julijem v moč stopiti. Glede colnega tarifa je pa to tehnično nemogoče zato se dela zanj poseben prehod. — Posebno razburilo je nemške ustavoverne kroge pismo barona Kellersperga, v katerem naznanja prvomestniku kluba levega centra, da izstopi iz kluba, ker je klub sklenil, da ima vsak ud za nagodbo glasovati. Kellersperg imenuje to nagodbo „pravo deželno izdajo“ (förmliche Landespreisgebung), ker nas na daleč oškoduje, da vezemo svoje denarstvo na gnjile finance ogerske, in ker s

pogovoru iskren in dobrodušen smeh gospodarja in radovedne množice, ki me je od vseh strani ogledovala, tako da nijsem razumel, pri čem da sem. — „Se ve, pa se ti moraš brže odpraviti, kaj ne?“ — „Treba bo, da se.“ Zopet se zahotata, potem pa rekó: „Vidi se, da si tujec, če tudi govoriš po naše.“ Ta opazka me je zadela, vendar se mi je zdela znamenita; nikakor nijsem mogel razluščiti oreha in zvedeti o čem da gre. Slednjič se gospodarja zelo prime zgovornost, ter mi razjasni vse to, govoreč: „Begi so samo do taci kakor si ti, namreč do popotnikov — prijazni, gostoljubni, uslužni in na moč postrežni. No, ali veš kaj bi bilo, ko bi ti obiskal tam le to prekrasno pristavo, mi pravi hadži, kazoč v daljavo na veliko gospodsko pristavo, ki se potaplja sredi vrtov. „Prav rad bi zvedel!“ — „Zdaj ko je uže vse pobrano pri nas s polja, ko je končana tudi trgatav, nakopičeno je tam, ker je bila letos dobra letina, sadja, grozdja

zdanjo nagodbo naša Cislejtanija samo na škodo pride in le Ogerska profitira. — To je jako moževsko govorjenje in tembolj zaznamovanja vredno, ker tu obsoja nemšk ustavoverec dela nemških ustavovercev.

Vnanje države.

Ruska vladna „Agence“ pravi: Letisti, ki imajo dobiček na tem, če vojska nastane, morejo na to delati, da bi se porazumljenje Anglije z Rusijo zabranilo. Vse pa opravičuje misliti, da bode njih prizadevanje zastoni, kakor kažejo zadnje novice iz Berlina in Carigrada (kjer so se Turki trudili, da bi sultana odpravili, a jim je spodletelo).

„Pol. Corr.“ poroča iz **Carigrada** 16. t. m.: Vidno je, da se približavamo času važnih dogodkov. Včeraj je general Tottleben predsedoval izrednemu vojnemu svetu, katerega so se udeležili vsi višji oficirji armade, koncentrirane okolo San Štefana. Sicer se dobro ne ve, kaj se je posvetovalo, a za gotovo se glasi, da je višji poveljnik sklenil, ruske pozicije 4 kilometre proti Carigradu bližje postaviti. Jutri uže bode prva brigada prve gardske peške divizije vas Hagios Mammias (navadno: Ai Mamma) zasela. Pozicijo pri sv. Jurji, katera se smatra za velevažno, zavzela je divizija generala Skobeleva, ojačena z dvema kavalerijskima eskadronoma. Pravi se sicer, da ta gibanja ruske armade nimajo drugega cilja, nego vojake od nezdravih nabrežij marmarnega morja odstraniti; a pravi nagib je pa le ta, da se hoče ruska armada od nabrežij toliko odtisniti, da jej angleški topovi z morja ne bodo mogli škodovati.

Grčki so postali Turkom nekoliko prijatelji, iz sovraštva do Rusov. Ali ko bi Turki vedeli, kako so Grčki dogovorjeni z Angleži — pravi „Pol. Corr.“ — ne bi se navduševali za Grke. Angleži obetajo namreč Grkom Epir, Tesalijo, Mecedonijo in Kreto, ako pride do vojske z Rusi in ako Grecija posodi Angležem svojo 38.000 mož močno vojsko za pomoč: Greke stane oboroženje vojske uže 60 milijonov frankov, a tudi je mogoče, da ne bodo nič dosegli. To bi s svojim nemoškim obnašanjem tudi najbolj zaslužili.

Dopisi.

Iz dolenjega Zemoná na Notranjskem 21. maja. [Izv. dopis.] Velecenjeni „Slovenski Narod“ naznanja denes tudi iz naše vasi novico, ali le žalostno novico, katero naj ta dopis nekoliko pojasni. Dne 18. t. m. ob 1. uri popoldne je našo vas velika nesreča zadela: sedmim posestnikom so vsa poslopja pogorela, le dvema so hiše, se žlebeci krite, ostale. Ogenj se je s tako naglostjo razširil, kot bi bile slamnate strehe s kamenim oljem polite: v dveh urah je vse pogorelo. Le z veliko težavo se je nekaj rešilo

in poljskih pridelkov v obilnosti. Stari pregovor pa pravi: „gost v hišo — Bog v hišo (če je prav ta Bog Allah).“ In tako je zdaj čas gostiti goste. Stopi, gospodine, tja ako ti je drago, jaz te rad spremim, ker tudi meni pade mrvica milosti pri „spahiji“ za to, da sem privedel v njegovo hišo gosta. A ti se močno motiš, ako meniš, da te prej spuste odtodi, kakor črez teden! Istina, po prvej gostiji ti precej pokažó konjušnja in ti predložó izbrati si konja za ježo, na katerem hočeš pojahat v Mostar. A tukaj se prične storija. Precej potem ti vele odložiti svoje reči, jih lepo pospravijo in hranijo, zdaj pa — pojdi duša! Uže tu, se ne rešiš, se ne izprosiš. Po prvem pozivu se zbero na tej prekrasnej pristavi spahije vsega okroga. Vse služi v to, da se raduje duša — in gosli in „rujno vino“ — „Kaj pa adet in šariat?“ sežem govorniku v besedo.

(Konec prih.)

obleke, živeža, orodja. A nekaterim je pa vse do zadnjega zgorelo. Graščina je bila v velikej nevarnosti, pa po naključji in velikej sreči je g. prof. Scribani prvi dan sklenil polreč en kos hleva, ki se je držal drugega, ki je zdaj pogorel. Vsled tega slučaja so njegova poslopja vsa ostala. Na njegovem vrtu je pa mnogo kvari na drevji, trtam na latniku in na cveticah. K sreči da je jug malo vlekel, drugače bi bila vsa vas pogorela. Želelo bi se, da ne bi več s slamo streh krili, temuč se žlebeci, ker je vedna nevarnost v takej gošči.

Veliko hválo smo dolžni dobrotnikom in dobrotnicam, ki so iz vseh vasij v obilnem številu privreli na pomoč. Górenji Zemonci so se tudi preteklo leto 30. avgusta, ko je jedna hiša pogorela bila, prav vrlo obnašali. Iz Jablanice je bil g. Fišer, naš župan pričujoč z Vrbič in Vrbova jih je tudi bilo; posebne pohvale vredni so Jasenci, ki so prav neustrašeno pogumnost obakrat pokazali, jedem fant je celo v studenec mrzle vode do pazduhe skočil, in več ur vodo s škafi zajemal in vendar dajal, tako, da mu utegne škodovati celo njegovo življenje dobljeni revmatizem; prste je imel junak vse ranjene od škafov. Iz Bistrice nam je g. Jelovšek s poštnimi konji g. Valenčiča, brizgalnico pripeljal; le škoda, da je bilo malo prepozno; ali mnogo je nazadnje pripomogla. Na najbolj nevarnem kraju za celo vas se je pa hvalevredno in pogumno obnašal g. Jos. Žnidaršič, trgovec iz Bistrice. Trnovci so bili tudi prišli in na farni zvon udarili, ter tako iz vseh vasij ljudij na pomoč poklicali, tudi iz oddaljenih vasij, n. pr. Topolca, Zarečja, Zarečice, Dobrepolj, obeh Bukovcev in Kasez. Iz vseh vasij so se dekleta posebno hvalevredno obnesle, ker so tako pridno pomagale vodo nositi, in so celo škafe soboj prinesle. Hvaležni smo tudi žandarmom, posebno pa mlademu in vrlému g. Cvetrečniku. Na jako vrléga moža iz njegove družine ne smem pozabiti, namreč našega mlinarja Andreja Samsa pod Zemonom, kateri zasluži najtoplejšo zahvalo za prav izvedeno vodstvo in pomoč na vseh najnevarnejših krajih.

Siromaki pogorelci si ne bodo mogli, razen jednega premožnega, zopet poslopij postaviti, ker so silno zadolženi vsled slabih preteklih letin. Štirje nemajo nič živine; torej se vidi, da so silno potrebni. Škode je, so-dijo, za 11 do 12 tisoč goldinarjev; a zavarovani so vsi razen jednega, pa žalibog le za prav male zneske; največa premija znaša samo 700 gold., drugi so za manje; to se ve, da si s tem ne bodo mogli novega doma izdelati. Zato se v imenu siromakov obračam na cenjene bralce „Slovenskega Naroda“, kateri kaj premorejo, z milo prošnjo za kakovi mali darček, ako bi vtrpel koji prijatelj kaj blagovoljno poslati; vsak dar, če tudi najmanjši znesek, se bode z največjo hvaležnostjo sprejel. Darovi naj bi se blagovolili za siromake pošiljati na našega domoljuba g. Andreja Samsa, posestnika, pošta ilirska Bistrica.

Domače stvari.

— (Iz tabora) pri Proseku se nam 22. t. m. piše: Poslednjo noč je v šatorih pri Proseku bivajoče rezerviste posebna „kazen božja“ zadela. Šatore, v katerih po 35 do 40 mož biva, jim je — nevihta odnesla, katera je celo noč z dežjem vred trajala. Ljudje so ko strahovi v belih plahtah zaviti po taborji tapali in od mraza trepetali, mokri reveži do kosti. Poročili so menda v Trst, od koder se

pričakuje odrešenje. Ne vemo, kak dobiček ima erar s tem, da vojakov nij po vaséh razdelil. Zdaj ima le veliko škodo. Šatore je burja vzela in so izginoli. Bati se je zavoljo tega mnogo bolnih, ki se bodo v bolnico oddali.

— (Iz Celja) se javlja, da je bila vsled deževja tudi Savinja svoje struge prestopila in nasadom, ter njivam dosti škode naredila.

— (Iz seje kranjskega deželne odbora.) Vsled prošnje vaščanov iz Podcerkve in Nadleska na Notranjskem za pomoč zoper povodnje v Loškej dolini je deželni odbor sklenil, deželnega inženirja Vičelna poslati na ogled in preiskavo sveta Loške doline, da potem poroča, kako bi se mogle povodnje brez ogromnih stroškov odvrniti. — Predlogoma dotičnih krajin in okrajnih šolskih svetov se pritrdi, da se Jakob Koželi v nadučiteljske službi na dvorazrednej ljudski šoli v Črmošnjicah, — Janez Žerovnik pa v učiteljske službi na ljudski šoli v Begunjah pri Cerknici stalno potrdi. — O načrtu postave, katera je bila leta 1875 po baronu Apfaltrernu v deželnem zboru predlagana zaradi odveze posestev od bire in družih darov v denarjih ali v naturi za cerkve, duhovne redove, župnije in njih organe, je deželni odbor sklenil, da on prihodnjemu dež. zboru ne stavi nobenega predloga. — Sklenilo se je, da se podeli izpraznjena Schellenburgova dijaška stipendija enemu dijaku Ljubljanske gimnazije. Sklenilo se je, da se razstavo ročnih izdelkov blaznih Dunajske Brindelfeldske blaznice, ki bodo letos proti koncu leta, pošlje obris deželne blaznice (norišnice) na Studencu — in nekoliko izdelkov blaznih iz Kranjske blaznice.

— (Goriškemu političnemu društvu „Slogi“) je došlo od c. kr. namestnika sledeče pisanje: „Njih Veličanstvo Presvitli Cesar so z Najvišjim sklepom od 9. maja t. l. blagovolili z Najvišjim dopadanjem vzeti na znanje izraz lojalnosti, katerega je društvo „Sloga“ v svoji adresi od 8. aprila t. l. objavilo. Ob enem so Njih Veličanstvo Presvitli Cesar naj milostljiveje blagovolili pooblastiti gospoda ministra notranjih zadev, predsedništvu društva po meni na znanje dati, da se imajo one plašilne govorice pripisovati edino le zaničljivemu skrivnemu snovanju posameznih prenapetih in revolucijonarnih elementov italijanskega prebivalstva, da nimajo čisto nobene pravega temelja, ter da ne morejo glede na mogočnost monarhije in na lojalno zadržanje kraljeve vlade italijanske v mejnarodnih razmerah dati ne najmanjšega vzroka do strahu. V tem, ko mi je posebno po godi, naznaniti slavnemu predsedništvu te besede našega visokega Vlade, spomnim, da ob enem sporočim ravno to vsled Najvišjega povelja tudi tistim občinam, katere so izrazile njih lojalno mišljenje po posebnih adresah. V Trstu dne 14. maja 1878. C. kr. namestnik Njih c. in kr. Apostolskega Veličanstva na Primorskem. Feliks baron Pino.“

Izpred porotnega sodišča.

V Ljubljani 23. maja.

(Hudodelstvo roparskega umora.)

Predseduje deželne sodnije predsednik Grčar, votanta sta deželne sodnije svetovalca baron Rechbach in dr. Videc. Državno pravdnštvo zastopa državnega pravdnšva namestnik g. Mühlisen, zagovornik je dr. Moše.

Obravnava ima trajati cela dva dni, kajti povabljen je nad 30 prič. Na obtožnej klopi sedi komaj 20 let star kmetijski fant, France

Bolé, doma iz Koč, v okraji postonjskem. Zatožba ga dolži, da je on tisti, ki je v noči od 24 do 25 novembra iz Trsta se vračajočega Andreja Kalistra, ki je po železnici do Prestranka prišel, blizu vasi Koč, na nekeji njivi napal, ubil in oropal. Zatožba pripoveduje, da so našli najprvo v nekeji pajšti blizu ograje klobuk umorjenega Kalistra, in potem truplo ranjcega, katerega glava je bila popolnem razbita, takó, da so možjani okrog raztreseni bili in dr. Razpet je pri sodniškem ogledu na njivi našel kos črepinje, katera je bila glavi ubitega odpadla.

Zatoženec France Bolé, kateri je bil uže enkrat zaradi hudodelstva tatvine kaznovan, odločno taji, da bi bil on storilec tega groznega hudodelstva. On pravi da je bil tisto noč, ko se je omenjeno hudodelstvo izvršilo v družbi z mnogimi drugimi fantini pri vaškem črevljariji, blizu do ene ure po polnoči, potem pa je šel spat, in spal do 1/2 6. ure družega dne, to je bila nedelja, potem pa na poziv svojega očeta vstal, preoblekel se v nedeljsko oblačilo, in šel v cerkev. To odločno trdi, če hoče državno pravdnštvo zatožencu ovreči z mnogimi pričami, katere bodo zaslišane, in mu dokazati, da je on morilec ranjcega Kalistra, od katerega je vedel, da uživa po slovečem pokojnem bogatinu Kalistru iz Trsta letno podporo, da misli umorjeni Kalister, se z gospo Kalistrovo tako pogoditi, da mu enkrat za vselej izplača večjo svoto, katero je Andrej Kalister preračunal na 2000 in več goldinarjev in sta se s temi novci, katere ima mož še le dobiti v kratkem, on in njegova žena, proti sosedom čestokrat nekoliko pobahala. Ko je ubiti Andrej Kalister naložil hraste in jih peljal v Trst, mislil je zatoženec, kakor ga zatožba dolži, da bode Kalister tudi ono odškodnino od stare gospe Kalistrove potegnil, in vsled tega ga je sklenil umoriti in oropati. Ker je bila žena pokojnega Andreja Kalistra v velikej skrbi, da njenega moža nij tako dolgo iz Trsta, bil je zatoženec v enem dnevu trikrat pri njej v hiši in jo hotel tolažiti, da bode uže prišel, da ima nedvomno opravila v Trstu. To se je ženi ubitega takoj sumljivo zdelo, kajti zatoženec nij preje skoraj nikdar prišel v Kalistrovo hišo. Oče zatoženčev in mačeha, katera je ženo ubitega zmirom sovražila, češ, da bi si rada prisvojila Boletovo posestvo, pa sta se nenavzočnosti Andreja Kalistra posmehovala, ker je bil ubiti tudi pri onej stranki kmetov, kateri so bili napravili neke vodnjake, zavoljo prodaje ledu, in je zaradi tega pravda tekla, ter sta dejala, da Andrej Kalister v Trstu sigurno „brtolince“ gradi, da se bode po bajerji vozil.

(Dalje prih.)

Razne vesti.

* (Strela udarila) je v Allentsteigu pri Zwettlu v cerkveni stolp, preskočila čez veliki zid v cerkev v altar in tam mežnarja na tla podrla, ko je ravno po maši altar pospravljali.

* (Na smrt obsojen.) V Pešti je bil 20. t. m. zločinec Štefan Rozsa v smrt na vešalah obsojen, ker je bil v novej Pešti se svojim bratom Julijem, moža in ženo Pajor umoril in oropal. Brat njegov, Julij, obsojen je na 20 let teške ječe. Cesar naš je obsodbo potrdil. Obsojen je bil Štefan Rozsa večeraj zjutraj ob 7. uri. Predno se je razsodba z njim izpolnila, prosil je vse navzočne mestjane, katerih je bilo 120, ožpuščenja.

* (Samomor duhovnika.) Kaplan v St. Leonhardu na zgorenjem Avstrijskem, Karel

Löscher se je sam ustrelil; kakor „Linzer Volksbl.“ poroča, napala ga je bila blaznost. * (Tat pri mestnej kasi.) V mestu Krakovem sta kasir in kontrolor za 13 000 gld. mestno blagajnico ogoljufala na podoben način, kakor se je bilo to zgodilo v Ljubljani. Zaprlji so in.

* (Nov način samomora.) 12. t. m. končal si je tuj neznan mož v Rimu očitno svoje življenje na popolen nov način. Polil se je namreč s petrolejem, ter se potem zažgal. Pomagati mu niso mogli, in mož je popolnem zgorel, tako, da je nazadnje le oglje ostalo, katero so zakopali.

* (Iz Rima) pišejo: Pomanjkanje dela in denarja je tu veliko. Mali obrtniki in kupci padajo kakor muhe, in tisoče revežev je brez zaslužka. Ljudje se dobojo, ki od lakote mrjo. Tudi drugod po Italiji je marsikje tako slabo.

* (Velikanski časopis.) V Ameriki izhaja časopis v tolikej velikosti, da se z njim tudi naj večji le malo more primerjati. Vsaka številka tega časopisa je teška 231 gramov, ali nekoliko manj kot pol funta, ter meri raztengen štiri kvadratne metre. Na osmih straneh, katerih vsaka ima 12 predelkov in zopet vsaki predelek 267 vrst, ima skupaj 35.232 vrst ali na vsakej strani 4404 vrste. Z vsake številke tega časopisa naredilo bi se 5 knjig, se 300 stranmi, vsaka stran se 25 vrsticami. Na slednji način računjeno, dal bi ta časopis v enem letu, ako bi le ob delavnikih izhajal 1500 knjig, toraj uže veliko bukvarno.

Lek v ceno. — Dve Guyotovi tärni kapsuli pri vsakem obedu použiti, odlično delujo v vseh slučajih prehlada, proti kašlju, kataru, ter zdravijo bronhitis, jetiko, kakor sploh vse vratne in pljučne bolezni. (86—2)

Vsaka sklenica ima 60 kapsul, vsled česar je cena zdravljenja, poleg katerega so pastili, ječmenovke, sirupi čisto nepotrebni, 10—20 krajcarjev vsakega dne.

Ta priredel mnogo ponarejajo, zatoorej velja dobro paziti na naslov sklenice, kateri ima imeti podpis gospoda Guyota v trobarvenem tisku.

Zaloga v Ljubljani: G. Piccoli, lekarnar.

Dunajska borza 24. maja.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	62 gld.	50 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	65	05
Zlata renta	72	—
1860 drž. posojilo	114	—
Akcijske narodne banke	798	—
Kreditne akcije	218	40
London	120	85
Napol.	9	66 1/2
C. kr. cekini	5	69
Srebro	105	15
Državne marke	59	70

V Cerknici na Notranjskem,

v lepo ležečej hiši na velikem trgu, kjer je najprimernejši kraj za kupčijo z mešanin blagom, se lahko precej, dve za ta posel pripravi sobi in en magazin v najem dajo. (163—2)

Več o tem se poizve pri varuhu mladih lastnikov omenjene hiše, g. Franc Šerko v Cerknici.

Svarilo.

Na mnogoštevilna od več stranij z dežele prihajajoča vprašanja naznanjam tu javno, da

gosp. Josip Kristan

uže od 15. maja 1876. leta nij več niti zastopnik niti uradnik banke „Slavije“, ter da nikakoršnih odgovornostij ne prevzamem za njegova dejanja.

Ivan Hribar,

(171) glavni zastopnik banke „Slavije“.

Svarjenje.

Moj sin Alfred Lähne, poddesetnik (Vormeister) v c. k. 12. poljsko-artilerijskem polku, odpuščen je iz c. k. artilerijske kadetne šole na Dunaji, ter je prestavljen k svojemu polku v Ljubljano. Da ne bode kedo kako materialno izgubo imel, objavljam, da nima on nobednega premoženja ali vrednostnih rečij, nima tudi ničesar pričakovati, ter njegovi stariši ali sorodniki ne bodo niti jednega krajcarja dolga zanj plačali.

V Šopronji, 20. maja 1878.

(169—1) **Direktor Lähne.**

Karel S. Till

trgovstvo s knjigami in papirjem, pod Trančo št. 2,
zaloga vseh potrebštin za urade in kupčijstvo;
zaloga navadnega, pisemskega in zavijalnega pa-
pirja. Vse potrebštinje za merjeve (inženirje), sli-
karje in risarje. Najnovejša v konfekciji za papir.
Zapisovalne in opravilne knjige. Izdeljuje se tudi
monogrami na pisemski papir, vizitne karte in pi-
semske zavitke. (158—6)

Prodaja košnje.

Dne 27. maja (ponedeljek) se bode
košnja, 14 oralov travnika „Mesarica“ v
Trnovskej fari — spadajoča v zapuščino Franc
Rode-ta — za leto 1878 na drobno po
dražbi in proti gotovej plači oddajala.
Dražba se prične 27. t. m. ob 9. uri
zjutraj na travniku „Mesarica“. (156—3)

Slivovec,

šest let star, 10 avstr. veder, prodaja skupaj
ali pa posamezno po 26 gold. veder
Mihael Dubič,
(170—1) v Rakovici, P. Samobor.

Ti priznavajoči dopisi so najboljši dokazi o izvrstnih učinkih

Wilhelmovga snežniškega zeliščnega alop.

Blagor. gosp. Franji Wilhelmu, lekarnarju v Neunkirchenu.
V Balinča h pri Lugošu, 16. februarja 1877.
Izvolite mi pripisati se poštnim povzetem 2 steklenici svo-
jega slavnega Wilhelmovga snežniškega zeliščnega alop.
Bilježim se z vsem poštovanjem
Franjo Hesse, podniška tovarna.

V Kalternu, na južnem Tirolskem, 16. februarja 1877.

Vaše blagorodje!

Uže pred 6. leti sem se le 24 leten deželen strelec se hudo
prehladil pri daljši orožni vaji ter si tako nakopal strašno bole-
čine v prsih.

Tiščalo me je v prsih, teško sem dihal in včasih bruhal kri z
razno nesnago. To se je vsako leto ponavljalo osobito v jeseni ter
spomladi in uže so zdravniki obupali nad mojim ozdravljenjem.

Kar mi v jeseni lanskega leta nasvetuje naš gospod sodnijski
zdravnik dr. Pupeček, da naj poskusim Vaš slavnoznani Wilhelmov
snežniški zeliščni alop; povžil sem ga 10 steklenic in gledi čudo,
posle nijsem nikdar več bruhal krvi, nijsem nobeden dan preležal
v postelji, in mogel sem si tudi zopet kaj zaslužiti. Tudi me nij
več tiščalo v prsih in sem lahko sopal.

Nedavno sem moral zopet ves dan prebiti pod milim nebom,
in me zatorej zopet tišči v prsih ter teško diham, bojim se dakle,
da bi tudi utegnil bruhati kri in rad bi se temu uže v naprej izognil.

Usojam se zbog tega usrdno prositi Vaše blagorodje, ker imam
neizmerno veliko zaupanje do Vašega Wilhelmovga snežniškega
zeliščnega alop in se od njega najgotovješe nadejam popolnega
zdravlja, da mi izvolite pripisati nekoliko steklenic tega zdravila.
Se poštovanjem

Mih. Riccabona,

c. kr. deželni strelcev-nadlovce-invalid.

Oni p. n. kupovalci, ki dobiti želé pravi moj izvrstni
snežniški zeliščni alop, ki ga uže od leta 1855 napravljam, naj
vselej jasno zahtevajo

Wilhelmov snežniški zeliščni alop.

Samo tedaj moj
izdelek, ako je na
steklenici ta moj
pečat.

Kdor to zavaro-
valno marko pona-
redí, bode kazno-
van po zakonu.

Navod se pridodaje vsakej steklenici.

Zapečaten originalna steklenica velja 1 gold. 25 kr.
ter se more vselej sveža dobiti pri izdelatelju samem

Fr. Wilhelm, lekarnar v Neunkirchenu,
Nižje Avstrijsko.

Povezovanje računamo z 20 kr.

Pravi Wilhelmov snežniški zeliščni alop se dobiva samo
pri mojih gospodih jemalcih:

Ljubljana: Peter Lassnik;

Beljak: Ferd. Scholz, lekarnar; Bolcan: F. Waldmüller, lekar-
nar; Borgo: Jos. Bettanini, lekarnar; Bruneck: J. G. Mahl; Brik-
sen: Leonhard Staub, lekarnar; Celje: Baumbachova lekarna
in F. Rauscher; Essek: J. C. v. Dienes, lekarnar; Frohnleiten:
Vincenc Blumauer; Friesach: Anton Aichinger, lekarnar;
Feldbach: Jos. König, lekarnar; Gradec: Wend. Trnkoczy, le-
karnar; Gorica: A. Franzoni, lekarnar; Gospič: Valentin Vouek,
lekarnar; Glina: Anton Haulik, lekarnar; Hall (Tirolsko): Leop.
v. Aichinger, lekarnar; Inmost: Franc Winkler, lekarnar; In-
nichen: J. Stappf, lekarnar; Ivanc: Ed. Tollovič, lekarnar;
Jaska: Aleks. Herzig, lekarnar; Celovec: Karel Klemenčič;
Karlovce: A. E. Katkič, lekarnar; Koprivnica: Max. Werli,
lekarnar; Kranj: Karel Šavnik, lekarnar; Knittelfeld: Wilh.
Vischner; Kindberg: J. S. Karinčič; Line: Franc v. Erlach,
lekarnar; Maribor: Alojzij Kvandest; Meran: Wilhelm v. Pern-
werth, lekarnar; Mals: Lud. Pöll, lekarnar; Murau: Jan. Steyrer;
Novo mesto: Dom. Rizzoli, lekarnar; Ptuj: C. Girod, lekarnar;
Postojna: J. A. Kupferschmidt, lekarnar; Peterwardein:
R. Deodatovi dediti; Radgona: Caesar E. Andrieu, lekarnar; Ro-
veredo: Richard Thales, lekarnar; Slov. Gradec: G. Kordik,
lekarnar; Trbiž: Eugen Eberlin, lekarnar; Trst: C. Zanetti, le-
karnar; Vukovar: A. Kraicsovics, lekarnar; Vinjkovec:
Friedrich Herzig, lekarnar; Varaždin: Dr. A. Halter, lekarnar;
Zagreb: Sig. Mittlbach, lekarnar; Zader: N. Androvič, lekarnar.

Gospodje, ki želé prevzeti kako zalogo, naj se izvolijo obr-
niti do mene.

V Neunkirchenu poleg Dunaja (Nižje Avstrijsko).

(381—4)

Franjo Wilhelm, lekarnar.

Oznanilo.

Karel Wannischa zaloga blaga se od 13.
t. m. naprej po zeló znižanej ceni razprodaja.

V Ljubljani, 12. maja 1878.

(161—3)

Opravništvo konkurzne mase.

Javna zahvala

gospodu Franji Wilhelmu, lekarnarju v Neunkirchenu, iz-
umitelju Wilhelmovga antiartritidega antirevmatičnega kri
čistilnega čaja. Kri čistilen proti trganju in revmatizmu.

Ako stopam tu v javnost, storim zaradi tega, ker si štejem
najprej v dolžnost, gospodu Wilhelmu, lekarnarju v Neunkir-
chenu, svojo najiskrenejšo zahvalo izrehati na uslugah, katere mi je
učinil njega kri čistilen čaj v mojej bolesterj revmatičnej bolezni, a
potler, da tudi druge, katerih bi se to strašno zlo lotilo, opozorim na
ta izvrsten čaj. Nikakor ne morem popisati mučilnih bolečin, katere
sem cela tri leta po svojih udih čutila, kadar koli se je vreme iz-
premenilo, in katerih me nij nobeden lek mogel ozdraviti, niti same
žvepljene kopelji v Badnu poleg Dunaja. Cele dolge noči sem se
obračala sem ter tija po postelji, a nijsem mogla zatisniti ni očesa,
jesti se mi nij zljubilo, zmirom slabše sem izgledala in pojemale so
mi uže telesne moči. Ko sem pak 4 tedne bila gori imenovani čaj,
nijsem samo bolečin bila popolnem prosta, nego sem še zdaj vsa
zdrava, ko uže 6 tednov ne pijem nobednega čaja, vse moje telesno
zdravje se je vrlo podpravilo. Prepričana sem do cela, da bode vsak,
ki trpi slično bolezen ter jame piti ta čaj, tudi izumitelja njegovega,
gospoda Franjo Wilhelma, poveljčeval, kakor ga jaz. Odličnim pošto-
vanjem

Grofica Budšin-Streitfeld, soproga podpolkovnika,
na Dunaji, v Verinžkej glavnej ulici.

(379—4)

Jedino pravi prireja

Franjo Wilhelm, lekarnar v Neunkirchenu.

Zavitek, razdeljen v 8 vzemkov, prirejen po zdravnika
zapovedi, z navodom uporabi v raznih jezikih 1 gld., za kolek in po-
vezavanje 10 kr.

Svarilo. Varovati se je nakupa ponarejanj ter naj zatorej
vsak zahteva vedno le „Wilhelmov antiartritiden antirevmatičen kri
čistilen čaj, ker so priredki, ki slujo samo pod imenom antiartritiden
antirevmatičnih kri čistilnih čajev, jedino ponarejeni ter jaz vedno sva-
rim pred nakupavanjem taci.

Da ugodim p. t. občinstvu, poslal sem in imajo pravi Wilhel-
mov antiartritiden antirevmatičen kri čistilen čaj tudi

Ljubljana: Peter Lassnik;

Beljak: Mat. Fürst; Borgo: Josip Bettanini, lekarnar; Bruck na
Muri: Albert Langer, lekarnar; Bolcan: Franjo Waldmüller, lekar-
nar; Bruneck: J. P. Mahl; Belovár: Rud. Svoboda, lekarnar;
Briksen: Leonhard Staub, lekarnar; Celje: Baumbachova le-
karna in Franjo Rauscher; Cormons: Hermes Codolini, lekarnar;
Celovec: Karl Klemenčič; Cortina: A. Cambruzzi; Deutsch-
Landsberg: Müller-jevi dediti; Essek: J. C. von Dienes, lekar-
nar; Josip Pobetky, lekarnar; Fürstenfeld: A. Schreckenfuß, le-
karnar; Frohnleiten: V. Blumauer; Friesach: O. Russheim,
lekarnar; A. Aichinger, lekarnar; Feldbach: Josip König, lekar-
nar; Gorica: A. Franzoni, lekarnar; Gradec: J. Burgleitner,
lekarnar; Guttaring: S. Vatterl; Grubisnopolje: Josip
Malich; Gospič: Valentin Vouek, lekarnar; Grafendorf: Josip
Kaiser; Hermagor: Jos. M. Richter, lekarnar; Hall (Tirolsko):
Leop. von Aichinger, lekarnar; Judenburg: F. Senekovitsch; In-
nichen: J. Stappf, lekarnar; Imst: Vilj. Deutsch, lekarnar; Iva-
nič: Ed. Tollovič, lekarnar; Karlovce: J. Benič, lekarnar; A. E.
Katkič, lekarnar; Kindberg: J. Karinčič, lekarnar; Kapfen-
berg: Turner, lekarnar; Knittenfeld: Vilj. Vischner, lekarnar;
Kranj: Karl Šavnik, lekarnar; Line: Franjo pl. Erlach, lekarnar;
Leoben: Ivan Peferschy, lekarnar; Maribor: Alois Quandest;
Metlika: Alfred Matter, lekarnar; Mürzzuschlag: Ivan Da-
njer, lekarnar; Murau: Ivan Steyrer; Mitrovica: A. Kerstenov-
vich; Mals: Ludvig Pöll, lekarnar; Novo mesto: Dom. Rizzoli,
lekarnar; Neumarkt (Stajersko): Karl Maty, lekarnar; Otočac:
Edo Tomay, lekarnar; Postojna: Josip Kupferschmidt, lekarnar;
Peterwardein: L. C. Junginger; Pliberg: Ivan Neusser, le-
karnar; Požega: Ant. pl. Hegedüs, lekarnar; Prassberg: Ivan
Tribuš; Ptuj: C. Girod, apoteker; Rottenmann: Franjo X. Il-
ling, lekarnar; Roveredo: Richard Thales, lekarnar; Samobor:
F. Schwarz, lekarnar; Sebenico: Peter Beros, lekarnar; Slov.
Bistrica: Adam pl. Putkowski; Slov. gradec: G. Kordik, le-
karnar; Jos. Kaligarišch, lekarnar; Strassburg: J. V. Corton;
St. Veit: Julian Rippert; Stainz: Valentin Timouschek; Sem-
lin: D. Joannovicz-a sin; Spljet: Venatio pl. Prazio, lekarnar;
Schlanders: B. Würstl, lekarnar; Trst: Jak. Seravallo, lekar-
nar; Trient: Ant. Santoni; Trbiž: Eugen Eberlin, lekarnar; V u-
kovar: A. Kraicsovics, lekarnar; Vinkovce: Fried. Herzig, le-
karnar; Varaždin: Dr. A. Halter, lekarnar; Zagreb: Sig. Mittl-
bach, lekarnar; Senj: Josip Accurti, lekarnar; Zader: N. An-
drovič, lekarnar; Zlatar: Ivan N. Pospisil, lekarnar.